

આ જે વાતનો ઉપાસ રેપ સોંગ જેવા એક ગીતથી કરીએ. ‘હાલ ચાલ ઠીક ઠાક હૈ, સબ કુછ ઠીક ઠાક હૈ, બી.એ. કિયા હૈ, એમ. એ. કિયા હૈ, લગતા હૈ વો ભી એસે વેસે કિયા હૈ, કામ નહીં હૈ વર્ના, આપ કી દુઆ સે યહાં સબ ઠીક ઠાક હૈ, આબ-ઓ-હવા દેશ કી બહુત સાફ હૈ, કાયદા હૈ, કાનૂન હૈ, ઇન્સાફ હૈ, અલ્લાહ મિયાં જાને કોઈ જાયે કોઈ મરે, આદમી કો ખૂન ખૂન સજા માફ હૈ, ઓર ક્યા કહુ, છોટી

મોટી ચોરીયાં, રિશ્તપોરી દેતી હૈ, અપના ગુજારા યહાં, આપ કી દુઆ સે બાકી ઠીક ઠાક હૈ...’ ગીત તો ખાસું લાંબું છે. ગીતના બે રૂપાંતર છે. તેજાબી કટાક્ષથી ભરપૂર શબ્દો છે. કવિ કે ગીતકાર ભવિષ્યદ્રષ્ટા હોય એવું કહેવાય છે. છેક ૧૯૭૦-૭૧માં હવાયેલા આ ગીતના શબ્દો આજે પણ કેટલા બધા મુસંગત છે એ જુઓ. સંગીતકાર સલિલ ચૌધરીની વાતો કરીએ છીએ ત્યારે કેટલીક વિસ્મયજનક બાબતો ધ્યાનમાં આવે છે. વાત છે ફિલ્મ ‘મેરે અપને’ની. થોડીક પૂર્વભૂમિકા જોઈએ. આજે લેજન્ડ ગણાતા ગીતકાર ફિલ્મ સર્જક ગુલઝાર બિમલ રૉય અને હૃષીકેશ મુખરજીના સહાયક હતા ત્યારની વાત છે. બંગાળી ફિલ્મ સર્જક તપન સિંહાની એક ફિલ્મની સ્ક્રીપ્ટ તૈયાર કરવા માટે ગુલઝારને કલકત્તા તેડાવાયા હતા. ઈંદ્ર મિત્રાની એક વાર્તા પરથી તપન સિંહા આપનજન (આપણું સ્વજન)

હાલ ચાલ ઠીક ઠાક હૈ, સબ કુછ ઠીક ઠાક હૈ....

નિર્દેશક તરીકે ‘મેરે અપને’ ગુલઝારની પહેલી ફિલ્મ. ટ્રેજેડી કવીન ગણાયેલી અભિનેત્રી મીનાકુમારીની આ છેલ્લી ફિલ્મ. હીરો તરીકે હેન્ડસમ વિનોદ બત્રાની આ પહેલી ફિલ્મ. આજે સિનિયર અભિનેતા ગણાતા ડેની ડેંગ્ઝોગ્પાની પણ આ પહેલી ફિલ્મ.

રહે છે. એકવાર એવીજ મારામારીમાં કોઈના ગોળીબારમાં આનંદી ઠાર થઈ જાય છે. આ ફિલ્મ બનતી હતી ત્યારે મીનાકુમારીની તબિયત ખૂબ ખરાબ

હતી. એ ધ્યાનમાં રાકીને ગુલઝારે ફટાફટ ચાલીસ દિવસમાં શૂટિંગ પૂરું કરી નાખેલું. ગુલઝારે એક ગીત ખાસ મીનાકુમારી પર ફિલ્માવવા માટે લખેલું. પરંતુ દિવસે દિવસે

મીનાકુમારીની તબિયત વધુ બગડતી ગઈ. એમના પર આ ગીત ફિલ્માવી શકાયું નહીં. ઊલટું પરાકાષ્ઠાનાં દ્રશ્યો વખતે તો મીનાકુમારી સેટ પર આવી ન શકે એટલી હદે બીમાર થઈ ચૂકી હતી. ઓર એક વાત. આ ફિલ્મ બનતી હતી ત્યારે આર. ડી. બર્મન (પંચમ) સાથે ગુલઝારને ખૂબ સારા સંબંધ બંધાઈ ગયા હતા. છતાં ગુલઝારે આ ફિલ્મનું સંગીત સલિલ ચૌધરી પાસે કરાવવાનો આગ્રહ સેવ્યો. સલિલદાએ પણ ગુલઝારના વિશ્વાસને પુરવાર કર્યો.

વર્તમાન પરિસ્થિતિ પર કટાક્ષ કરતા ગીત ‘હાલ ચાલ ઠીક ઠાક હૈ...’ને સલિલદાએ રોમાન્ટિક ગીતો માટે વપરાતા રાગ પહાડીમાં સ્વરોક્તિ કરીને ગુલઝારને દંગ કરી દીધા હતા. ‘આપ કી દુઆ સે બાકી સબ ઠીક ઠાક હૈ...’ ખરેખર તો રેપ સોંગ જેવા શબ્દો અને છંદ ધરાવતું ગીત હતું. સલિલદાએ એને પોતાની આગવી સ્ટાઇલથી રમતિયાળ બનાવી નાખ્યું.

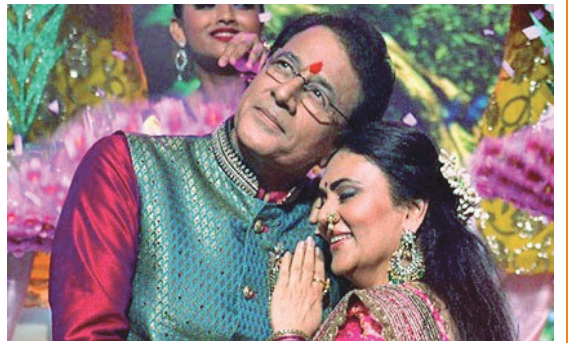
આ ફિલ્મનું સૌથી યાદગાર ગીત કિશોરકુમારના કંઠે રજૂ થયું છે. અગાઉ કિશોરકુમારના કંઠે ખુશમિજાજ અને રમતિયાળ ગીતો ગવડાવનારા સલિલદાએ અહીં કિશોર કુમારના કંઠે એક કરુણ કહી શકાય એવું ગીત આપ્યું છે. સાઉથના સંગીતમાંથી આપણે ત્યાં આવેલા રાગ કીરવાણીમાં સ્વરબદ્ધ કરેલા આ ગીતમાં શહેરોમાં વસતા એકાકી જણની મનોદશા વ્યક્ત થઈ છે. ઉપાસ છે - ‘કોઈ હોતા જિસકો અપના, હમ અપના કહ લેતે યારો, પાસ નહીં તો દૂર હી હોતા, લેકિન કોઈ મેરા અપના, કોઈ હોતા જિસ કો અપના...’ શહેરની ભીડભાડ વચ્ચે પણ માણસ કેવો એકલો અટૂલો હોય છે એનું નિરુપણ આ ગીતમાં છે.

છેલ્લું ગીત ‘ગંગા કી ભરી ગોદ મેં, ગંગા કે રાહી ચલે રે, ગંગા તેરે હી કિનારે લગે નૈયા હો, હાથ પકડે ભી જહાં પુરવૈયા રે, ગંગા કી ભરી ગોદ મેં...’ આ ગીત ઈશાન ભારતના લોકસંગીત પર આધારિત છે. એને મન્ના ડેનો કંઠ સાંપડ્યો છે.

ગુલઝારની ડાયરેક્ટર તરીકે પહેલી જ ફિલ્મ હતી છતાં આ ફિલ્મ હિટ નીવડી હતી અને આજે તો કલ્પ ફિલ્મ ગણાય છે. પાછળથી ‘મશાલ’ ફિલ્મમાં અનિલ કપૂર અને એના સાથીઓ ધમાલ કરે છે એવું જે ફિલ્માંકન થયેલું એનો પાખો ગુલઝારની આ ફિલ્મમાં નખાયો હતો. ‘મશાલ’ ફિલ્મમાં દિલીપકુમાર આ રોળકીને પોઝિટિવ કામમાં જોતરે છે એવી વાત હતી. ‘મેરે અપને’માં એવો રોલ મીનાકુમારીનો હતો. ■

TV TALK

રામ-સીતાની જોડીને મળી ‘નોટિસ’

ઉપરોક્ત મથાળું વાંચીને ચોંકી ગયા ને? ચોંકી જવું સ્વાભાવિક પણ છે. વાસ્તવમાં ચાર ચાર દશક પછી પણ દર્શકોના દિલમાં વસી ગયેલી ‘રામ-સીતા’ની જોડી, એટલે કે અરૂણ ગોવિલ અને દીપિકા ચિખલિયા ટૂંક સમયમાં ઓટીટી પર રજૂ થનારી ફિલ્મ ‘નોટિસ’માં ફરીથી પતિ-પત્નીની ભૂમિકામાં આવી રહ્યાં છે. ૧૫૦ વર્ષ પુરાણી એક દુકાનને લગતી એક કહાણીને રજૂ કરતી આ ફિલ્મમાં વિકાસને પગલે દોઢસો વર્ષ પુરાણી એક દુકાનને તોડી પાડવાની ‘નોટિસ’ આપવામાં આવે છે. ફિલ્મના દિગ્દર્શક પ્રદીપ ગુપ્તાએ કહ્યું હતું કે પીઠ અભિનેતા અરૂણ ગોવિલ બ્રષ્ટ સિસ્ટમ સામે લડીને પોતાની દોઢસો વર્ષ પુરાણી દુકાન બચાવી લેવાનો પ્રયાસ કરે છે. જ્યારે ૧૯૮૭માં રામાનંદ સાગરની પૌરાણિક ધારાવાહિક ‘રામાયણ’માં અરૂણ ગોવિલ, એટલે કે શ્રીરામની પત્નીની ભૂમિકા ભજવનાર અભિનેત્રી દીપિકા ચિખલિયાએ આ ફિલ્મમાં ફરીથી તેની પત્નીની ભૂમિકા અદા કરી છે. આ ફિલ્મ સીપી એવા લોકોને સ્પર્શે છે જેમની રોજરોટી આપતી પ્રોપર્ટી વિકાસના નામે તોડી પાડવામાં આવી છે. આવા ભાવાત્મક વિષયને રજૂ કરવા માટે અને અન્યાય વિરૂધ્ધ લડવા માટે ‘રામ-સીતા’ની જોડીથી વધુ રૂડું શું? ચાવીસ વર્ષ પછી પણ દર્શકોના દિલમાં આ બંને કલાકારોની જોડી એટલા જ સ્નેહપૂર્વક અકબંધ છે. અમારા મતે દર્શકોને તે ચોક્કસ ગમશે.

સાંઈ દેવધર : કેમેરાની આગળ-પાછળ દોડવાનો આનંદ અનેરો

ટીવી પર આવતી ધારાવાહિકોમાં ચોક્કસ ચહેરાઓ દર્શકોમાં ખાસ્સા પ્રિય થઈ પડે છે. આવા ચહેરાઓમાંનો એક એટલે સાંઈ દેવધર. છેક વર્ષ ૨૦૦૩થી અત્યાર સુધી સંખ્યાબંધ સીરિયલોમાં કામ કરનાર સાંઈને દર્શકો ખૂબ પસંદ કરે છે. ‘સારા આકાશ’, ‘કસોટી ઝિંદગી કી’, ‘ઉગન’ જેવી કંઈકેટલીય શ્રેણીઓમાં અભિનય કર્યા પછી સાંઈને લાગ્યું કે હવે કેમેરા પાછળ પણ કામ કરવું જોઈએ અને અદાકારાએ પોતાની પાંખો લેખન, દિગ્દર્શન, નિર્માણ સુધી પ્રસારી. અલબત્ત, તેની કારકિર્દીના વિસ્તારમાં ફિલ્મોનું સર્જન પણ સામેલ છે. તે કહે છે કે અમે માત્ર અભિનય કરીને જ નહીં, સર્જનના અન્ય પાસાંના માધ્યમથી અભિવ્યક્તિનો આનંદ લેવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યાં છીએ. તાજેતરમાં જ સાંઈએ તેની સૌપ્રથમ ફીચર ફિલ્મ ‘ના આવડતી ગોષ્ટ’ (મરાઠી)નું શૂટિંગ પૂરું કર્યું. આ ફિલ્મનું લેખન-દિગ્દર્શન પણ તેણે જ કર્યું છે.

અહીં એ વાતની નોંધ લેવી રહી કે સાંઈ દેવધર અને શક્તિ આનંદે ૨૧ વર્ષ પહેલા પોતાનો સંસાર માંડ્યો હતો. તેણે ‘સારા આકાશ’માં સાથે કામ કર્યું હતું. અદાકારા-દિગ્દર્શકા કહે છે કે અમે બહુ સારા સહકલાકારો પણ છીએ. હું ફરીથી મારા પતિ સાથે કામ કરવા ઈચ્છું છું. પોતાની સર્જન યાત્રા શરૂ કર્યા પછી પણ સાંઈએ ટીવી ધારાવાહિકોમાં કામ કરવાનું છોડ્યું નથી. હાલના તબક્કે અદાકારા મર્યાદિત એપિસોડની શ્રેણી ‘જૂહી મુઠી’માં એક માતાની ભૂમિકા ભજવી રહી છે. શોમાં તેની પુત્રી ઓટિસ્ટિક છે. સાંઈ કહે છે કે આ વિષયજ મારા હૃદયને સ્પર્શી ગયો. અને એક વર્ષના અંતરાલ પછી મેં તેમાં કામ શરૂ કર્યું. તે વધુમાં કહે છે કે આ એક એવું માધ્યમ છે જે મોટાં મોટાં વાચકોગ્રાં સામે પણ ઝીંક ઝીલી શકે છે. હા, દરેક માધ્યમની જેમ તેમાં પણ યાગ્ય-ઉતાર આવ્યાં છે. આમ છતાં તે પડી નહીં ભાંગે એ વાત ચોક્કસ.

ઐશ્વર્યા રાજ ભાકુની માંડ રાજ થઈ નેગેટિવ રોલ માટે

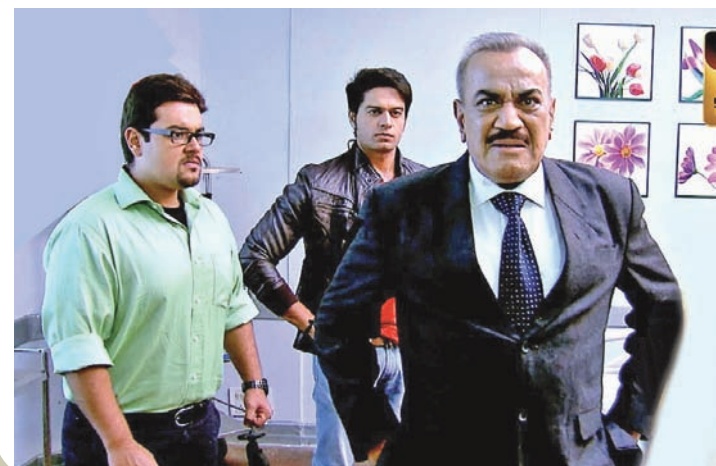
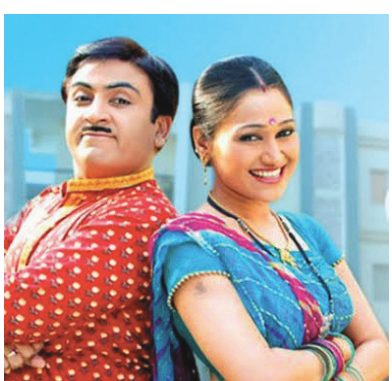
‘શ્રીમદ રામાયણ’ જેવી પૌરાણિક કથા દર્શાવતી સીરિયલમાં ‘પાર્વતી’ની ભૂમિકા ભજવનાર અભિનેત્રી ઐશ્વર્યા રાજ ભાકુની હાલના તબક્કે ‘ઓ હમનવા તુમ દેના સાથ મેરા’માં તેનાથી તદ્દન વિરોધાભાસી કિરદાર અદા કરી રહી છે. આ શોમાં તે ‘આરાધ્યા’ની નેગેટિવ ભૂમિકા ભજવી રહી છે અને ઐશ્વર્યાને સ્વયં આ કિરદાર અદા કરવાનું અધરું લાગી રહ્યું છે. તે કહે છે કે મૂળભૂત રીતે હું સકારાત્મક વિચારસરણી ધરાવતી હોવાથી મારા સ્વભાવથી તદ્દન વિપરિત પાત્ર ભજવવાનું મને મુશ્કેલ લાગી રહ્યું છે. ખાસ કરીને ભાવાત્મક રીતે. તે વધુમાં કહે છે કે અગાઉ મેં ‘શ્રીમદ રામાયણ’માં માતા પાર્વતીની ભૂમિકા ભજવી હતી. આ રોલ કરતી વખતે હું અત્યંત સતર્ક રહેતી. આ પવિત્ર પાત્ર સાથે દર્શકોની આધ્યાત્મિકતા, આસ્થા જોડાયેલી હોવાથી મારા પાત્ર થકી તેમની શ્રદ્ધાને સહેજેય ટેસ ન પહોંચે એ જોવાની મારી જવાબદારી હતી. જ્યારે ‘આરાધ્યા’ એટલે કે ‘આરુ’ની ભૂમિકા તેના કરતાં તદ્દન વિરોધાભાસી છે. આ કિરદાર માટે મને ‘પાર્વતી માતા’ની ઈમેજ અને મારા મૂળભૂત સ્વભાવથી બહાર આવતી કામ કરવાનું હોવાથી મને આરંભમાં ખાસું મુશ્કેલ લાગ્યું હતું. તે પોતાનો એક અનુભવ જણાવતાં કહે છે કે ફિલ્મના એક દ્રશ્યમાં મને પાંચ પાનાંના એક મોનોલોગ રજૂ કરવાનો હતો અને તેની તૈયારી માટે મને માત્ર ૧૫-૨૦ મિનિટ આપવામાં આવી હતી. પરંતુ દિગ્દર્શકે મને પાનો યાગ્યતાં મેં એ દ્રશ્ય ૨૦ મિનિટની તૈયારીમાં ભજવી બતાવ્યું. જોકે માતા પાર્વતીની ભૂમિકા ભજવ્યા પછી ‘આરુ’ જેવું નકારાત્મક પાત્ર ભજવવાને પગલે સોશયલ મીડિયા પર દરરોજ નેટિઝનો મારી બદબોઈ કરે છે. તેઓ વિસરી જાય છે કે હું પડદા પર એ પાત્ર ભજવી રહી છું. અને તેમની નફરતભરી કમેન્ટથી મારું હૃદય દુભાય છે. ■

એ સિરીયલો જે વર્ષો સુધી ચાલતી રહી...

સિરીયલની કથામાં મોટા લીપ આવે છે, પેઢીઓ બદલાઈ જાય છે...

વાસ્તવમાં પણ એવી કેટલીય ટીવી સિરીયલો છે, જેણે ઓડિયન્સની એકાધિક પેઢી જોઈ છે

બાલિકા વધૂ

૨૦૦૮માં આ સીરિયલ પ્રસારિત કરવામાં આવી હતી જે ૨૦૧૬ સુધી ચાલી હતી. કુલ આઠ વરસના પ્રસારણમાં આ શોના ૨,૨૮૪ એપિસોડ પ્રસારિત કરવામાં આવ્યા હતા.

સીઆઈડી

સસ્પેન્સ ડ્રામા શોના મામલે આ શો ભારતના દર્શકોનો પ્રથમ પસંદગીનો શો બની ગયો હતો. આ શો ૧૯૯૮માં શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો જે ૨૦૧૮ સુધી ચાલ્યો હતો. આ પછી ૨૦૨૪માં નવા અવતારમાં આવ્યો હતો. આ સીરિયલની

રૂષિ દર્શન

ભારતના કિસાનો માટેના આ શો દૂરદર્શન પર ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૬૭માં શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો જેના ૧૬,૭૮૦ થી વધુ એપિસોડ પ્રસારિત થઈ ચુક્યા છે. **ક્યો કિ સાસ ભી કબી બહુથી** ક્યો કિ સાસ ભી કબી બહુ થી સીરિયલ સીઝન-૧, ૨૦૦૦થી ૨૦૦૮ સુધી પ્રસારિત થઈ હતી. જેના ૧,૮૬૬ એપિસોડ હતા. સીઝન ટૂંમાં હજી સુધી ૪૮૭થી વધુ એપિસોડ પ્રસારિત થઈ ચુક્યા છે અને ૨૦ ઓક્ટોબર સુધી પ્રસારિત થશે તેવી ચર્ચા છે. ■

ઊલ્ટા ચશ્મા

૨૮ જુલાઈ ૨૦૦૮થી શરૂ થયેલી ઊલ્ટા ચશ્મા સીરિયલના ૪૫૦૦થી વધુ એપિસોડ પ્રસારિત થઈ ચુક્યા છે. જે હજી સુધી દર્શકોનું મનોરંજન કરે છે. **યે રિશ્તા કયા કહલાતા હૈ** ૧૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૯થી આ શો પ્રસારિત કરવામાં આવ્યો હતો જે હજી પણ ૫૩૦૦થી વધુ એપિસોડ પ્રસારિત થઈ રહ્યો છે.

વિદ્યુત જામવાલે 'સ્ટ્રીટ ફાઈટર'ના ટ્રેલર લોન્ચમાં સમાધિ લગાવી

આપણા સાઁઁઁની ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીજમાં પણ આવું જ વર્ક ક્લેર છે. વૅટન એક્ટર જિતેન્દ્ર પાણી વાર કલી ચુક્યા છે કે સાઁઁઁમાં સવારના ઁ વાગ્યાની શિફ્ટ હોય તો ત્યાંનો ગમે એટલો મોડો સુપરસ્ટાર પણ ટાઈમસર મેકાપ કરીને સેટ પર હાજર થઈ જાય. સવાલ એ છે કે આપણાં બોલીવુડને લેટ લસ્ટીનો એમાંથી ક્યારે બોધપાઁ લશે? ■

ભારપૂર સાંસ્કૃતિક વિવિધતા છે અને ગોંધળ ફિલ્મ આ વિવિધતાનું પ્રતિબિંબ છે.

ગોંધળ ફિલ્મમાં કિશોર કદમ, ઈશિતા દેશમુખ, યોગેશ સહાની, નિખાલ ભોઈર, અનુજ પ્રભુ વગેરે કલાકારો છે. ગોંધળની બાબત છે કે તે ગોંધળ ફિલ્મનું સંગીત ભારતના આલા દરજ્જાના સંગીત નિદેશક ઈંદયારાજાએ તૈયાર કર્યું છે, ઈંદયારાજાએ તમિળ, તેલુગુ, કન્નાડા, હિંદી વગેરે ભાષાની ફિલ્મોમાં પણ મધુર સંગીત સર્જન

એલી હમણાં ભાવનાત્મક રીતે નીચોલી નાખે એવા કિંદદાર અદા કરવા નથી ઈચ્છતી. તે કહે છે કે તમે જ્યારે વ્યક્તિગત જીવનમાં ભગ્ન દૃઢતાને સોંપવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છો તેવા વખતે તમારા રૂઝાચેલા વામાં ફરીથી લોહીની ટયારો ફૂટે એવા પાત્રો ભજવવાથી આદા રહેવું જોઈએ.

હું મારા રૂઝાઈ રહેલા વામાંથી ફરીથી રક્તસ્ત્રાવ થાય એમ નથી ઈચ્છતી તેથી હાલના તબક્કે હું ધીરગંભીર, ભાવનાત્મક ભૂમિકા ભજવવા નથી માંગતી. ■

સાંભળવા અને અનુભવવાનો તફાવત બતાવતી ફિલ્મ: આંખો દેખી

કુરુક્ષેત્રમાં એક તરફ કોરવ સેના ઊભી હતી. અને બીજી તરફ, પાંડવોની સેના. અંધ રાજા ધૃતરાષ્ટ્ર સંજયને પૂછે છે કે, ‘ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે સમવેતા યુધ્ધકર્તા સંજય ॥ ‘સંજય, કુરુક્ષેત્રમાં યુદ્ધ કરવા ભેગા થયેલા મારા પુત્રો અને પાંડુના પુત્રો કું શ્રી રહ્યા છે? અહીંથી સંજય રાજા ધૃતરાષ્ટ્રની આંખો બંને છે. યુદ્ધમાં બનતી તમામ ઘટનાઓ નિષ્પક્ષ રીતે વર્ણવે છે. એટલું નિષ્પક્ષપણ કે, કદાચ ધૃતરાષ્ટ્રની પોતાની આંખો હોત તો તે પણ

આટલું નિષ્પક્ષ ન જોઈ શકી હોત. અર્જુન સામે પ્રગટ થયેલા શ્રીકૃષ્ણના વિરાટરૂપના અદભુત દર્શનથી લઈને બાણોની શેયા પર ઢળી પડેલા ભીષ્મ પિતામહ, ચક્રવ્યૂહમાં અભિમન્યુ, કર્ણના રથના પૈડાનો પ્રસંગ અને અંતે દુર્યોધનના પતન સાથે સંજય ધૃતરાષ્ટ્રને તમામ પ્રસંગો કહી સંભળાવે છે. અંતે કહે છે કે, યત્ર યોગેશ્વરઃ કૃષ્ણો યત્ર પાર્થો ધનુર્ધરઃ । તત્ર શ્રીવિજયો ભૂતિર્ધ્રુવા નીતિર્મતિર્મમ ॥ જ્યાં, શ્રીકૃષ્ણ છે, જ્યાં ધનુર્ધર અર્જુન છે. ત્યાં જ લક્ષ્મી, વિજય, સમૃદ્ધિ અને ધર્મ રહેલા છે, એવું મારું દૃઢ માનવું છે. આ દરેક પ્રસંગ એ વાતની સાબિતી કે, સંજય જે કહી રહ્યા છે તે જ વાસ્તવિકતા છે. રાજા ધૃતરાષ્ટ્રના નસીબ સારા કે, તેમને સંજય જેવી દ્રષ્ટિ મળી. તેમણે આ દ્રષ્ટિનો ઉપયોગ ન કર્યો, ક્યારેય તે મુજબ પગલાં ન લીધા એટલે જ અધોગતિ થઈ.

આજકાલનો વિચાર કરો, તો સવાલ થાય કે, કોઈ રાજાને મળી શકે સંજય જેવી દ્રષ્ટિ? એવી દ્રષ્ટિ કે, જે સત્ય જ બોલે. એવી દ્રષ્ટિ કે, જે સાચો માર્ગ જ દેખાડે. એવી દ્રષ્ટિ કે જે નિષ્પક્ષ રહે, તટસ્થ રહે. દબાણવશ નિર્ણય ન બદલે. હારને હાર અને જીતને જીત કહે. શું આ શક્ય છે? કળિયુગમાં તો નહીં જ. કળિયુગ માટે કહી શકાય કે, જે તમે

અનુભવ્યું નથી, જે તમે જોયું નથી, જે ફક્ત તમે સાંભળ્યું છે, કોઈના મોઢેથી નહીં પરંતુ, કોઈના વિશે, તે બધું જ જૂઠું છે. તે બધું જ ભેકાર છે. આ પ્રકારની વાત માનવાનો ઈનકાર કરવો. એવી વસ્તુ-વાતને માનવી જ નહીં જેનો જાત-અનુભવ ન કર્યો હોય. આ ખૂબ જ સુંદર વિચારને રજત કપૂરે ‘આંખો દેખી’ ફિલ્મમાં રજૂ કર્યો છે. એ જ રજત કપૂર જેમનું ફિલ્મોમાં ડેબ્યુ તો ૧૯૮૮માં થયું. પરંતુ, લાઈમલાઈટમાં ‘દિલ ચાહતા હૈ’...માં પ્રિટી ઝિંટાના અંકલના રોલ સાથે આવ્યા.

કોમન મેનનો સવાલ
આપણે બાળપણથી ઘણું બધું શીખીએ છીએ. પરિવાર પાસેથી, સમાજ પાસેથી, સ્કૂલમાંથી અને પરંપરાઓમાંથી. કેટલીક વાતો પર વિશ્વાસ કરીએ છીએ, કારણ કે આપણને કહેવામાં આવ્યું હોય છે કે તે સાચી છે. પરંતુ, જો કોઈ એક દિવસ નક્કી કરે કે તે હવે માત્ર એ જ વાત પર વિશ્વાસ કરશે, જેનો તેણે પોતે અનુભવ કર્યો હોય, તો? સવાલ સહેલો લાગે છે, પણ તેનો જવાબ માણસની જિંદગી બદલવાની તાકાત રાખે છે. ૨૦૧૩માં આવેલી રાજત કપૂરની ફિલ્મ ‘આંખો દેખી’ આ જ વિચારને એક સામાન્ય મીડલ ક્લાસ ફેમિલી સાથે રજૂ કરે છે. ફિલ્મમાં વાત કોઈ મહાન વૈજ્ઞાનિક કે કોઈ ક્રાંતિકારી કે કોઈ વિચારકની નથી કરવામાં આવી. વાત એક કોમન મેનની છે, જેને અચાનક સમજાય છે કે, દુનિયા વિશેની તેની માન્યતાઓ ખરેખર તેની પોતાની નથી. તે નક્કી કરી લે છે કે, બાકીનું જીવન પોતાની રીતે જીવશે. આ એક એવા માણસની કહાણી છે જે દુનિયાને બદલવા નથી નીકળ્યો. એ તો પોતાની દુનિયાને જોવાની નજરને બદલવા મથી રહ્યો છે.

૨૦ મિનિટની શોર્ટ ફિલ્મનો વિચાર
રજત કપૂરના મનમાં લાંબા સમયથી એક એવા માણસનો વિચાર હતો, જે પોતાના અનુભવને જ સત્ય માને. પરંતુ, ફક્ત વિચાર હોવો અને તેને ફિલ્મમાં ફેરવવો, એ બે અલગ બાબતો છે. તેમણે એક ઈન્ટરવ્યુમાં કહ્યું હતું કે, એફટીઆઈઆઈના વિદ્યાર્થીઓ

સાથે એક શોર્ટ ફિલ્મ બનાવવાની ચર્ચા દરમિયાન ‘આંખો દેખી’ નો ‘ફિલ્મફેર ક્રિટિક્સ એવોર્ડ ફોર બેસ્ટ એક્ટર’ મળ્યો હતો. ફિલ્મમાં તેઓ રાજેશ બાઉજીના રોલમાં જોવા મળે છે. સંજય મિશ્રા સિવાય સીમા પાહવા અમ્માના રોલમાં અને રિરેક્ટર રજત કપૂર ઋષિ ચાયાના રોલમાં જામે છે.

સબ કુદ્દ યહીં હૈ આંખે રવોલ કર દેખો

રજત કપૂરના ફેન્ડ રણવીર શોરીનો ફિલ્મનો સરપ્રાઈઝ ફેક્ટર રહ્યો હતો.

ફિલ્મની સ્ટારકાસ્ટ
‘આંખો દેખી’ સંજય મિશ્રાની લીડ રોલમાં બીજી ફિલ્મ હતી. આ પહેલા ૨૦૧૩માં ફિલ્મ ‘સારે જહાં સેં મહંગા’ આવી હતી. પરંતુ, ફિલ્મ એટલી ચાલી

નહોતી. ‘આંખો દેખી’ માટે તેમને ‘ફિલ્મફેર ક્રિટિક્સ એવોર્ડ ફોર બેસ્ટ એક્ટર’ મળ્યો હતો. ફિલ્મમાં તેઓ રાજેશ બાઉજીના રોલમાં જોવા મળે છે.

રજત કપૂરના ફેન્ડ રણવીર શોરીનો ફિલ્મનો સરપ્રાઈઝ ફેક્ટર રહ્યો હતો.

ફિલ્મની સ્ટારકાસ્ટ
‘આંખો દેખી’ સંજય મિશ્રાની લીડ રોલમાં બીજી ફિલ્મ હતી. આ પહેલા ૨૦૧૩માં ફિલ્મ ‘સારે જહાં સેં મહંગા’ આવી હતી. પરંતુ, ફિલ્મ એટલી ચાલી

અમિતાભ - રેખા: જોડી નંબર વન

એમણે સૌથી પહેલાં ‘દો અનજાને’માં સાથે કામ કર્યું હતું અને તે સાથે એક સિલસિલાની શરૂઆત થઈ ગઈ હતી

અમિતાભ બચ્ચન અને રેખા બોલીવૂડની એ હસ્તીમાં છે જેઓ રૂપેરી પડદે તેમજ અંગત જીવનને લઈને ચર્ચામાં રહ્યા છે. તેમની સાથેની ફિલ્મોથી લઈને તેમની પ્રેમકથા પણ ચર્ચાને પાત્ર બની છે. અમિતાભે ૮૩મો જન્મદિવસ અને રેખાએ પોતાનો ૭૨મો જન્મદિવસ નવેમ્બર મહિનામાં ઉજવ્યો હતો. બન્નેના જન્મદિવસની તારીખો પણ સરપ્રદ છે. રેખા ૧૦ ઓક્ટોબર અને અમિતાભ ૧૧ ઓક્ટોબરના રોજ જન્મ થયો છે. રેખાએ એક ઈન્ટરવ્યુમાં કહ્યું હતું કે અમિતાભના જન્મદિવસના આગલા દિવસે મારો જન્મદિવસ આવે છે. અમિતાભ બચ્ચન અને રેખાએ પ્રથમ વખત દો અનજાને ફિલ્મમાં સાથે કામ કર્યું હતું. તેઓ એ વખતે એકબીજાથી અપરિચિત હતા અને દો અનજાને ફિલ્મ કરતાં કરતાં રેખા અમિતાભથી પ્રભાવિત થઈ ગઈ હતી અને પ્રેમમાં પડી ગઈ હતી. આ ફિલ્મથી જ તેમની લવસ્ટોરી શરૂ થઈ ગયાનું કહેવાય છે. આ બન્નેની ઓનસ્ક્રીન કેમેસ્ટ્રી અને ઓફ-સ્ક્રીન ચર્ચાએ દર્શકોના દિલમાં સ્થાન મેળવી દીધું. તેમની લવસ્ટોરી બોલીવૂડની એ લવ સ્ટોરી છે જે કદી પુરી થઈ શકી નહીં. પરંતુ આજે પણ લોકો તેમના વિશે જાણવા માટે ઉત્સુક હોય છે.

દિગ્દર્શક દુલલા ગુડાએ ૧૯૭૬માં ફિલ્મ દો અનજાને માટે અમિતાભ અને રેખાને પ્રથમ વખત સાથે કાસ્ટ કર્યા હતા. રેખા માટે આ ફિલ્મ એક મહત્વપૂર્ણ વળાંક સાબિત

થઈ હતી. આ ફિલ્મ પછી રેખામાં ઘણો બદલાવ આવી ગયો હતો જેની કેડિટ રેખાએ અમિતાભને આપે છે. તેઓ વચ્ચે જાણતાં-અજાણતાં જ દોસ્તી અને લગાવ થઈ ગયો જે સત્યમાં એકબીજા માટે દો અનજાને હતા. રેખાએ કારકિર્દીની શરૂાત ૧૯૭૦ની સાવન ભાદે ફિલ્મથી કરી હતી. જેમાં તેના ઈન્સ્ટ્રી અને કિટીક્સે રેખાના રૂપ-રંગ, વજન તેમજ હિંદી શૈલીની મજાક ઉડાવી હતી. આ પછી તેણે બે વરસ સુધી પોતાની રૂઝિ વગર જ ફિલ્મો સાઈન કર્યાનું એક ઈન્ટરવ્યુમાં કબૂલ્યું હોવાની સાથેસાથે તેને એકટિંગમાંથી રસ ઊડી ગયો હોવાનું પણ જણાવ્યું હતું. પોતાની કારકિર્દીની શરૂઆતની ફિલ્મોની નિષ્ફળતા પી ૧૮ વરસની રેખાએ જુદું પાસે એક એપાર્ટમેન્ટમાં ફ્લેટ ખરીદ્યો હતો. જે બિલ્ડીંગમાં જયા ભાદુરી પણ રહતી હતી. જયા ભાદુરી તે વખતે ક સફળ અને ગંભીર અભિનેત્રી બની ચુકી હતી.

જો અનજાને પછી રેખાને ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીએ ગંભીરતાથી લીધી. રેખાનો અભિનય, હાવભાવ, બોલવાની શૈલીના ભારોભાર વખાણ કરવામાં આવ્યા હતા. રેખાએ પોતાની આ સફળતાનો શ્રેય અમિતાભ બચ્ચનને આપ્યો હતો અને તેના માટે રેખાને માન થઈ ગયું હતું. અમિતાભની દરેક ચીજો તેના માટે પ્રતીક બની ગઈ હતી. રેખાને પોતાના મનના માણિગરની જે ઈચ્છા હતી તે સંઘળી તેને અમિતાભમાં જોવા મળ્યું હતું અને તે ધીરે-ધીરે અમિતાભના પ્રેમમાં

ગળાડૂબ થઈ ગઈ.અમિતાભ માટે રેખાએ એમ સુદાં કહ્યું હતું કે અમિતાભ પરણેલો તેનો તેના માટે કોઈ મતલબ નથી. એ વ્યક્તિ તેના માટે દિલવસ્પ હતો એ બહુ હતું. હું આ વ્યક્તિ સાથે જોડાઈને સમ્માન મેળવવા ઈચ્છું છું જોઈ છું મને કોણ રોકે છે ? હું અહીં તેનું ઘર તોડવા આવી નથી. હું અહીં એવા કમજોર લોકોની યાદીમાં છું જે તેની એક ઝલક પાઈને ખુશ થઈ જાય છે. એક સાધારણ યુવતી રેખા ધીરે ધીરે ગ્લેમરસ બનીતી ગઈ. તેણે પોતાના ડાયટ ગી લઈને મેકઅપ અને વ્યાયામ પૂરતું ધ્યાન આપ્યું. તેમે યોગને પણ પોતાના જીવનમાં સામેલ કર્યો. દો-અનજાને ફિલ્મ પછી અમિતાભ-રેખાની જોડી હોટ જોડી બની ચુકી હતી. આ પછી તેમણે ઘણી ફિલ્મોમાં સાથે કામ કર્યું હતું.

અમિતાભ અને રેખાની હિટ ફિલ્મોની વાત કરીએ તો આ યાદીમાં ૧૯૭૩માં નમક હરામ ફિલ્મ પહેલા આવે છે. આ ફિલ્મમાં બન્નેએ પ્રથમ વખત સાથે કામ કર્યું હતું પરંતુ જોડી જમાવી નહોતી. જોડી તરીકેની પ્રથમ ફિલ્મ દો અનજાનેનો સમાવેશ છે.રેખા અને અમિતાભે કારકિર્દી દરમિયાન અલાપ ૧૯૭૭, ખૂન પસીના ૧૯૭૭, ગંગા કી સોગંધ ૧૯૭૮, મુકદ્દર કા સિકંદર ૧૯૭૮, મિ.નટવરલાલ ૧૯૭૯ સુહાગ ૧૯૭૯, રામ ભલરામ ૧૯૮૦, કસમે વાદે ૧૯૭૮, સિલસિલા ૧૯૮૧માં આ ચર્ચિત જોડીની છેલ્લી ફિલ્મોમાંની છે.

સિલસિલામાં અમિતાભ-રેખાની સાથે જયા બચ્ચન પણ જોવા

મળી હતી.આ ફિલ્મને જોવા માટે દર્શકોની ભીડ થિયેટરોમાં જોવા મળી હતી. કહેવાય છે કે, અમિતાભ બચ્ચને રેખા સાથેના સંબંધો રાજકારણમાં પ્રવેશ કર્યા પછી તોડી નાખ્યા હતા. તેણે રેખાને કહ્યું હતું કે તે હવે એક સાવેજનિક વ્યક્તિ થઈ ગયો હોવાથી બન્નેના સંબંધો આગળ વધવાની કોઈ શક્યતા રહી ની. પરિણામે રેખા માનસિક રીતે તૂટી ગઈ હતી અને તકલીફમાં દિવસો પસાર કરી રહી હતી. એવામાં તેની સહેલીએ તેની મુલાકાત મુકેશ અગ્રવાલ સાથે કરાવી હતી અને રેખાએ તેની સાથે લગન કરી લીધા હતા. પરંતુ આ

અમિતાભે ૮૩મો જન્મદિવસ અને રેખાએ પોતાનો ૭૨મો જન્મદિવસ આ મહિને ઉજવ્યો. રેખાનો બર્થડે ૧૦ ઓક્ટોબર અને અમિતાભનો બર્થડે ૧૧ ઓક્ટોબર છે.

અભિનેત્રીનો આત્મા તો અમિતાભની આત્મા સાથે જોડાઈ ગયો હતો તે તેણે એક ઈન્ટરવ્યુમાં કબૂલ કરી દીધું હતું. તેણે એમ પણ કહ્યું હતું કે અમિતાભ બચ્ચન એટલો સારો વ્યક્તિ છે કે કોઈ પણ યુવતી અમિતાભને પસંદ કરી શકે અને તેના પ્રેમમાં પડી શકે એમ છે. ■

મુકદ્દર કા સિકંદર

નાઈજિરિયામાં રહેતા મનીષ મુદ્રાએ રજત કપૂરનો કોન્ટેક્ટ ટિવટર પર કર્યો હતો. કહી શકાય કે, ટિવટર પર થયેલા કોન્ટેક્ટથી એક ક્લાસિક ફિલ્મ બની છે, જે સમય જતાં પોપ્યુલર થશે.

રજત કપૂરનું ચાંદની ચોક કનકશન
માણસનું બાળપણ ગમે ત્યારે દેખાઈ જ જાય. તેને છુપાવવું અશક્ય છે. રજત કપૂર માટે તેમનું બાળપણ એટલે ચાંદની ચોક. ચાંદની ચોકમાં જ તેમના દાદાનું ઘર હતું. રજત જોઈન્ટ ફેમિલીમાં ઉછર્યા હતા. જાણતા હતા કે, વાસણ વધારે હોય ત્યાં ખખડે પણ ખરા. બસ, આ આઈડિયાને ફિલ્મમાં લઈને આવ્યા. ફિલ્મમાં ફેમિલીની નાની-મોટી તકરારો, એકબીજાની લાઈફમાં દખલગીરી, પ્રેમ, ચિંતા અને

વાતને કોમનમેનના એન્ગલથી રજૂ કરવામાં આવી છે. બાઉજ કહે છે કે, ‘મેરા સય મેરે અનુભવ કા સય હોગા. આજ સે મૈં હર ઉસ ભાત કો માનને સે ઈનકાર કર દૂંગા જિસે મૈંને ખુદ દેખા યા સુના ન હો. હર ભાત મૈં સવાલ કરૂંગા. હર ચીઝ કો દોબારા દેખૂંગા, સુનૂંગા, જાનૂંગા, અપની નઝર કે તરાઝૂ સે તોલૂંગા. ઓર કોઈ ભી એસી ભાત, જિસકો મૈંને જિયા ના હો ઉસકો અપને મુંહ સે નહીં નિકાલૂંગા. જો કુછ ભી ગલત મુઝે સિખાયા ગયા હૈ, યા ગલત તરીકે સે સિખાયા ગયા હૈ વો સબ ભુલા દૂંગા. અબ સબ કુછ નયા હોગા. નયે સિરે સે હોગા. સચ્ચા હોગા, અચ્છા હોગા, સબ કુછ નયા હોગા. જો દેખૂંગા, ઉસ પર હી વિશ્વાસ કરૂંગા..’

આ વિચારને કારણે જ બાઉજ

‘મેરા સય મેરે અનુભવ કા સય હોગા. આજ સે મૈં હર ઉસ ભાત કો માનને સે ઈનકાર કર દૂંગા જિસે મૈંને ખુદ દેખા યા સુના ન હો. હર ભાત મૈં સવાલ કરૂંગા. હર ચીઝ કો દોબારા દેખૂંગા, સુનૂંગા, જાનૂંગા, અપની નઝર કે તરાઝૂ સે તોલૂંગા. ઓર કોઈ ભી એસી ભાત, જિસકો મૈંને જિયા ના હો ઉસકો અપને મુંહ સે નહીં નિકાલૂંગા. જો કુછ ભી ગલત મુઝે સિખાયા ગયા હૈ, યા ગલત તરીકે સે સિખાયા ગયા હૈ વો સબ ભુલા દૂંગા... અબ સબ કુછ નયા હોગા. નયે સિરે સે હોગા. સચ્ચા હોગા, અચ્છા હોગા, સબ કુછ નયા હોગા. જો દેખૂંગા, ઉસ પર હી વિશ્વાસ કરૂંગા..’

અપેક્ષાઓ જોવા મળે છે. આ જ ઘરમાં રહેતા બાઉજ એક દિવસ નક્કી કરે છે કે, હવે તે પોતાની આંખે જોયેલી અને પોતે અનુભવેલી વાતો સિવાય બીજી કોઈ વાતને સત્ય નહીં માને.

કબીર અને બાઉજ
તૂ કહતા કાગઢ કી લેખી, મૈં કહતા આંખિન કી દેખી, મૈં કહતા સુરઝાવન હારી, તૂ રાખ્યો અઝુઝાઈ રે. કબીર અહીં કહી રહ્યા છે કે, તમે માત્ર કાગળની વાતો કરી રહ્યાં છો અને હું કહી રહ્યો છું કે, જે મારી આંખોથી જોયું છે, જે મને આત્માથી અનુભવ્યું છે, એ જ સાચું છે. હું એવી વાતો કરી રહ્યો છું કે, જે જીવનને સરળ બનાવે અને તમે તેને ગૂંચવી રહ્યા છો. ફિલ્મમાં કબીરની

સાચા રસ્તાને શોધી શકે છે. બે પ્રેમીઓનું મિલન કરાવે છે. જો તેમણે બીજાની વાતોને સાચી માની હોત, તો નુકસાન તેમનું જ હતું. બે પ્રેમીઓનું મિલન પણ અશક્ય હતું. કારણ કે, આ કળિયુગમાં સંજય મળવો મુશ્કેલ છે. આપણે જ પોતાના સંજય બનવું પડશે. આપણે એ જ વસ્તુ કે વાતને જ સાચી માનવી જોઈએ જેને આપણે જોઈ હોય, જીવી હોય, મહેસૂસ કરી હોય. બાકી, બીજાના ઉધાર લીધેલાં ચરમાથી જોયેલી દુનિયા અધોગતિ નોતરે, તે નક્કી. અંતે વાસિક અલી વાસિકના શબ્દો સાથે વાતને વિરામ, ‘નઝર નઝર કી ભાત હૈ..હકીકત કુછ નહીં..’ જો દેખ સકો તો સબ કુછ હૈ, ના દેખો તો કુછ નહીં..’■

હિન્દી ફિલ્મમાં ઘણી એવી ફિલ્મ બની છે જેનું નામ પડે અને દિલ કી ધડકન અટકી જાય. મોગલ-એ-આઝમ, પાકિઝા, શોલે....પણ પાકિઝાની વાત ન્યારી છે. પાકિઝા ફિલ્મ એ બે જમાનાની વચ્ચે બનેલી મૂલ્યોના સંઘર્ષની ગાથા છે. કદાચ આજ કારણે આ ફિલ્મ ભારતીય સિનેમાના ઇતિહાસમાં અનોખી બની રહી છે. હવે ૧૯૭૨માં રજૂ થયેલી કમાલ અમરોહીની કલાસિક પાકિઝા ફિલ્મની ફોરકે આવૃત્તિ હવે ફાન્સ અને યુકેના સિનેરસિકો સમક્ષ રજૂ થઈ ચૂકી છે ત્યારે આ ફિલ્મ બનાવવાના સંઘર્ષની અને તેનું રિસ્ટોરેશન કરવાના જટિલ પ્રયાસોની વાત માંડીને કરીએ.

કમાલની વાત તો એ છે કે કમાલ અમરોહી આ પાકિઝા ફિલ્મ ૧૯૫૭માં મીનાકુમારી માટે

બનાવવાની તૈયારી કરી બેઠાં હતા. મીના કુમારી એ સમયે ઉગતી તારિકા હતી. જાન્યુઆરી ૧૯૫૭માં ફિલ્મનું મુદ્રત કરવામાં આવ્યું હતું. ૧૯૬૦માં કોલિનૂર અને ૧૯૬૨માં સાહિબ, બીબી ઓર ગુલામ ફિલ્મ કરીને મીના કુમારીએ હિન્દી ફિલ્મ જગતમાં પોતાનું નામ સોનેરી અક્ષરે કોતરાવી નાંખ્યું હતું. કમાલની વાત તો એ હતી કે ૧૯૬૨માં કમાલ અમરોહી અને મીના કુમારી અલગ પણ થઈ ગયા હતા. તેમના સહિયારાં સપનાને હજી આકાર મળ્યો નહોતો.

બ્લેક એન્ડ વ્હાઈટ માં બની રહેલી પાકિઝાને ૧૯૫૮માં ઈસ્ટમેનકલરમાં બનાવવાનું નક્કી

પાકીઝા: આપ કે પાંવ બહુત હસીન હૈ, ઈસે જમીન પર મત ઉતારિયેગા, મૈલે હો જાયેંગે...

નરગીસ યાને મીના કુમારી તેની બહેન નવાબજાન એટલે કે વીણા સમુ દ્વારા યવાવવામાં આવતાં કોઠામાંથી તેના પ્રેમી શાહબુદ્દીન એટલે કે અશોક કુમાર સાથે ભાગી નીકળે છે. પણ શાહબુદ્દીનના પિતા હકીમ સાબ એટલે કે ડી કે સમુ તવાયફને ઘરમાં આવવા દઈ ખાનદાનનું નામ મિટ્ટીમાં મિલાવી દેવા માંગતા નહોતાં એટલે પુત્રને ધમકાવી કાઢે છે અને નરગીસનું અપમાન કરી નાંખે છે. આ અપમાનથી ઘવાયેલી નરગીસ કશ્મિસ્તાનમાં આશ્રય લે છે. શાહબુદ્દીન તેને શોધવા ઘણું મથે છે પણ નરગીસનો પત્તો મળતો નથી. બીજા બાજુ નરગીસ કશ્મિસ્તાનમાં પુત્રીને જન્મ આપવાની હોઈ શાહબુદ્દીનને પત્ર લખે છે. દરમ્યાન નવાબજાન આવીને નરગીસની પુત્રી સાહિબજાનને પોતાની સાથે લઈ જાય છે. સત્તર વર્ષ બાદ શાહબુદ્દીનને નરગીસનો પત્ર મળે છે. પણ ત્યાં સુધીમાં તો સાહિબજાન એટલે કે કરી મીનાકુમારી કોઠાની માનીતી તવાયફ બની ચૂકી હોય છે. શાહબુદ્દીન પુત્રી સાહિબજાનને મળવા આવે છે પણ જમાનાની ખાધેલ નવાબજાન પુત્રી સાહિબજાનને ટ્રેનમાં બીજા શહેરમાં રવાના કરી દે છે. આ ટ્રેનમાં સાહિબજાનના કૂપેમાં એક ફોરેસ્ટ ઓફિસર સલીમ એટલે કે રાજકુમાર છેલ્લી ઘડીએ ઘૂસે છે અને સુતેલી મીનાકુમારીના પગની પાની જોઈ તેના પ્રેમમાં પડી લખે છે, આપ કે પાંવ દેખે. બહુત હસીન હૈ, ઈસે જમીન પર મત ઉતારિયેગા, મૈલે હો જાયેંગે.

આમ તો પ્લોટ હવે જુનો લાગે પણ બે પેઢી સુધી ખાનદાનની ઈજજત સામે પ્રેમ ઝીક ઝીલે અને આખરે પ્રેમીઓનું નિવાન થાય એ ગમેએવી સ્ટોરી બની રહે છે. પણ ફિલ્મને બનતાં ૧૪ વર્ષનો સમયગાળો વીતી ગયો હતો અને હીરો અશોક કુમાર જે સલીમનું પાત્ર પણ ભજવવાના હતા તે ઘણાં ઘરડાં થઈ ગયા હતા. આખરે તેમના સ્થાને સલીમ તરીકે રાજકુમારની એન્ટ્રી પડે છે. આમ, એક જ હિરોઈન મીના કુમારી અને બે અલગ મિજાજના સુપરસ્ટાર અશોક કુમાર અને રાજકુમારની પ્રેમ કહાની એટલે પાકિઝા.

ફિલ્મની સ્ટોરીમાં બદલાતા સમયની પ્રતિનિધિ મેઈલ ટ્રેન અને મથરાતે તે પસાર થાય ત્યારે તેની વાતાવરણને ચીરતી વ્હીસલ એ આ ફિલ્મનો પ્રાણ છે. ચલતે ચલતે સરે રાહ યુ હી કોઈ મીલ ગયા થા...

નવું શું છે?

◆ ચાર મિલકત્વાસ દોસ્તારો છે. ચારેય ભારે મહત્વાકાંક્ષી. આ મહત્વાકાંક્ષા જ એમને ખતરનાક અન્ડરવર્લ્ડ તરફ ખેંચી જાય છે. એમનો પનારો હવે ખૂંખાર અપરાધીઓ અને પોલીસ સાથે પડે છે. પૂરવ ઝા, નમન જૈન, સડિબ અયુબ અને પ્રાયક મહેતા આ સિરીઝના મુખ્ય એક્ટર્સ છે. શો ઓલરેડી એમેઝોન પ્રાઈમ વીડિયો પર મૂકાઈ ચૂક્યો છે.

◆ તમને તમિળ ફિલ્મોમાં રસ પડતો હોય તો જાણી લો કે ‘ગેરોથી’ ઓટીટી પર આવી ચૂકી છે. ક્રીતિ સુરેશ, કાર્તિક સુબ્બારાજ, સામન્થા અને રિશીકાંત આ ફિલ્મનાં મુખ્ય કલાકારો છે. ૧૯૮૦નો સમયગાળો છે. બે પાક્કા દોસ્તારો એવા ગ્રામ્ય માહોલમાં મોટા થાય છે કે જ્યાં જાતિવાદ, હિંસા અને ટોક્સિક પુરુષોની બોલબાલા છે. આ ફિલ્મ નેટફ્લિક્સ પર જોઈ શકો છો.

◆ સ્પોર્ટ્સ બોયોપિક જોવાની કંઈક ઔર જ મજા છે. ‘સુમો દીદી’ ભારતની પ્રોફેશનલ ફિમેલ સુમો રેસલર હેતલ દેવના જીવન પર આધારિત છે. શ્રીયમ ભગનાનોએ મુખ્ય ભૂમિકા ભજવી છે. કઈ રીતે હેતલ બોડી-શેપિંગ અને સ્ત્રી-પુરુષ અસમાનતાની હદરેખામાંથી બહાર આવ્યા, અને કઈ રીતે વિજયી બન્યા એની વાત છે. ક્યાં જોશો? ઝીકાઈવ પર.

◆ મનોજ બાજપાઈની ડ્રાઈરેક્ટ-ટુ-ઓટીટી ફિલ્મ આવી છે. ટાઈટલ છે, ‘ગજબ રાત’. આ એક સસ્યેન્સ થ્રિલર છે. મનોજ બાજપાઈ આમાં પોલીસ ઓફિસર બન્યા છે. આખી ફિલ્મનો ઘટનાક્રમ એક જ રાતમાં આકાર લે છે. ફિલ્મમાં નુસરત ભઝૂના, સડિબ સલીમ અને દિવ્યા દત્તા પણ છે. ‘ગજબ રાત’ તમે નેટફ્લિક્સ પર જોઈ શકો છો.

પાકીઝા ફિલ્મનું નવું 4000K રિસ્ટોર્ડ વર્ઝન તૈયાર છે

થયું અને જર્મન સિનેમેટાગ્રાફર જોસેફ વિર્સિંગને કેમેરામેન બનાવવામાં આવ્યો. પરંતુ ૧૯૬૭માં ફિલ્મના વિદેશી સિનેમેટોગ્રાફર જોસેફ વિર્સિંગનું પણ અવસાન થયું. એ પછી દેશના અગ્રણી સિનેમેટોગ્રાફર્સ સાથે મળી ફિલ્મના એસ્ટેટિક્સને જાળવવાનું કામ કર્યું. એ પછી બીજા જ વર્ષે ૧૯૬૮માં પાકિઝાના સંગીતકાર ગુલામ મોહમ્મદનું અવસાન થયું. પણ તેઓ પાકિઝા આજે પણ જેના માટે વિખ્યાત છે તેવી અમર સંગીત રચનાઓ ચલતે ચલતે..., થાડે રહિયો... અને મૌસમ હૈ આશિકાના તેમના અવસાન પૂર્વે બનાવી ચૂક્યા હતા. બાદમાં તેમના સ્થાને નૌશાદે ફિલ્મના પાથસંગીતનો ભાર સંભાળ્યો હતો.

૧૯૬૯માં સુનીલદત્ત અને નરગીસે પાકિઝાના શૂટ થયેલાં ફૂટેજને જોયું અને તેમણે નંખાઈ ગયેલી મીનાકુમારીને તેની આ ફિલ્મ પુરી કરવા માટે સમજાવી. તેણે નામમાત્રનું મહેનતાણું સ્વીકારી આ ફિલ્મનું શૂટિંગ પુરું કર્યું હતું.

ચાર ફેબ્રુઆરી ૧૯૭૨ના રોજ ફિલ્મ રજૂ થઈ પણ જમાનો આગળ વધી ગયો હતો અને દર્શકોનો ટેસ્ટ પણ બદલાઈ રહ્યો હતો. પરિણામે

શરૂઆતમાં ફિલ્મને ધાર્યો પ્રતિસાદ ન મળ્યો પણ ૩૧ માર્ચ ૧૯૭૨ના રોજ મીના કુમારીનું અવસાન થયું. મીના કુમારીના અવસાન બાદ તેનું આ સ્વાનસોગ પાકિઝા થિયેટર્સના પડદાં પર જોવા મીના કુમારીના ચાહકો થિયેટર્સમાં ઉમટી પડ્યા. અને મીના કુમારી પાકિઝા તરીકે અમર બની ગઈ. દાદી સાથે બિહારના એક ગામમાં આ ફિલ્મ જોતાં જોતાં મોટા થયેલાં શિવેન્દ્રસિંહ ડુંગરપુર માટે આ ફિલ્મ એક પ્રકારની અનમોલ ઘડી બની રહી છે. તેમના દાદીને પણ આ ફિલ્મ બહું ગમતી હતી. વર્ષોથી શિવેન્દ્રસિંહ ડુંગરપુર તેને રિસ્ટોર કરવા માંગતા હતા. આખરે કમાલ અમરોહીના પૌત્ર બિલાલ મારફતે તેઓ તેના માતાપિતા અને ફોઈને મળ્યા. કમાલ અમરોહીના સંતાનો તાજદાર અને રૂપસાર આખરે ફિલ્મને રિસ્ટોર કરવા માટે સંમત થયા. પણ ફિલ્મને રિસ્ટોર કરતાં શિવેન્દ્રસિંહ ડુંગરપુરની ટીમને બે વર્ષનો સમય લાગ્યો.

ઈસ્ટમેન કોણકની ફિલ્મ પર શૂટ કરવામાં આવેલી આ પાકિઝા ફિલ્મની પ્રિન્ટની નકલ દાયકાઓ બાદ એવી ઝાંખી પડી ચૂકી હતી કે તેમાં રહેલાં રંગોને પારખવાનું કામ

મુશ્કેલ બની ગયું હતું. મીનાકુમારીએ ઈન્ડી લોગો ગીતમાં જે કોશ્ચ્યુમ પહેર્માં હતા તે કપા રંગના હતા તે બાબતે દરેક જણનો મત અલગ હતો. પણ આટલાથી થાકે તો રિસ્ટોરર શેના? તેમણે કમાલ અમરોહીના પરિવારના ફેમિલિ આલ્બમમાંથી તસવીરો મેળવી. મૂળ ફિલ્મના ગુલાબી રંગના ડ્રેસ સાથે તેને સરખાવી એ જ રંગને રિસ્ટોર કરવામાં આવ્યા.

આ તબક્કે રિસ્ટોરેશનનો અર્થ સમજાવતાં શિવેન્દ્રસિંહ ડુંગરપુર કહે છે, જુની ફિલ્મને નવી દેખાય તેવી રીતે રજૂ કરવી એ રિસ્ટોરેશન નથી. એનાલોગ ફિલ્મમાં ગ્રેઈન એ તમારા શરીરમાં વહેતાં લોહી સમાન છે. તમે જો ડિજિટલી ચકચકિત ઈમેજ બનાવીને રજૂ કરો તો તેમાં ફિલ્મનો આત્મા ખોવાઈ જાય. તમે જ્યારે આંખો ખોલો ત્યારે દુનિયાને તેના અસલ સ્વરૂપમાં જુઓ છો. પણ જ્યારે ઓટીટી પ્લેટફોર્મ પર તમે કશું જુઓ તો તે અસલ ચિત્ર નહીં પણ તેની આંખને ગમે એવી આવૃત્તિ હોય છે. આ ફરક છે. તમારી આંખ કુદરતી રીતે જે પ્રકારે જુએ છે તેની નજીક સેલ્યુલોઈડ ફિલ્મનો સીન આવે છે. અમારું બ્યેચ પાકિઝાને આજે શૂટ કરવામાં આવી

હોય તેવી તદ્દન નવી ફેશ ફિલ્મ બનાવવાનું નહોતું પણ મૂળ પ્રિન્ટમાં રહેલી વિગતો અને રંગને તેના મૂળ સ્વરૂપે પાછાં લાવવાનું હતું.

ફિલ્મ રિસ્ટોરેશનના કામની ખૂબી ઉદાહરણ આપી સમજાવતાં શિવેન્દ્રસિંહ ડુંગરપુર કહે છે, રિસ્ટોરિંગ અને રિફ્રેશન વચ્ચેની ભેદરેખા સમજી લેવી જોઈએ. દાખલા તરીકે તાજમહેલના આરસનો કોઈ ટુકડો નીકળી ગયો હોય તો રિસ્ટોર કરનારે તે મૂળ આરસને શોધવો પડે. તેનાથી બહેતર દેખાતાં આરસના ટુકડાંને તેના સ્થાને ફીટ કરી દેવાથી કામ ન થાય. તાજમહેલની બહાર જ તેનાથી બહેતર આરસ વેચતી દુકાન હોય એટલે તે લઈને તેને મૂળના સ્થાને ગોઠવી ન દેવાય. એ ટુકડો ગમે એટલો સારો હોય પણ તે મૂળ આરસ સાથે મેચ ન થાય.

આ જ કારણે આજના ઉત્તમ ફિલ્મસર્જકમાં જેમની ગણતરી થાય છે તે કિસ્ટોફર નોલાન પ્યુરિસ્ટ તરીકે સેલ્યુલોઈડ ફિલ્મ પર જ તેમની ફિલ્મને શૂટ કરવાનો આગ્રહ રાખે છે. તેમની નવી ફિલ્મ ઓડિસીની સફળતાનું રહસ્ય પણ આ જ છે. તેઓ કોઈ ડિજિટલ ઈકેક્ટસ કે એઆઈમાં માનતાં નથી. આ ફિલ્મની સફળતા દર્શાવે છે કે દર્શકો અસલ સિનેમાની મોજ સિનેમાગૃહમાં માણવાની તક ગુમાવવા તૈયાર નથી. આ જ કારણે ફિલ્મ હેરિટેજ દ્વારા આ રીતે રિસ્ટોર કરવામાં આવેલી કલાસિક ફિલ્મોને જોવા માટે દર્શકો સિનેમાઘરની બહાર લાંબી કતારો લગાવે છે.

આ ફિલ્મના રિસ્ટોરેશનનું કામ ફિલ્મ હેરિટેજ ઈન્ડિયા ફાઉન્ડેશન દ્વારા બિલાલ અમરોહીની લાયનહાર્ટ સિનેમાના સહયોગમાં લાઈમેજિન રિટ્રોવાટા લેબોરેટરીમાં કરવામાં આવ્યું છે. લંડનમાં ૧૮ ઓક્ટોબર ૨૦૨૬ના રોજ બીએફઆઈ આઈ મેક્કમાં તેના ૧૫૩ મિનિટના રિસ્ટોર્ડ વર્ઝનને ઈંગ્લીશ સબટાઈટલ્સ સાથે ભરચક થિયેટરમાં દર્શાવવામાં આવ્યું ત્યારે હું ત્યાં હાજર હોઈશ એવી મેં કદી કલ્પના પણ કરી નહોતી. તેમણે નવી પેઢી માટે પાકિઝાને રિસ્ટોર્ડ કરવા માટે ફિલ્મ હેરિટેજ ફાઉન્ડેશનનો આભાર માન્યો હતો. જય રિસ્ટોરેશન, જય સિનેમા! ■

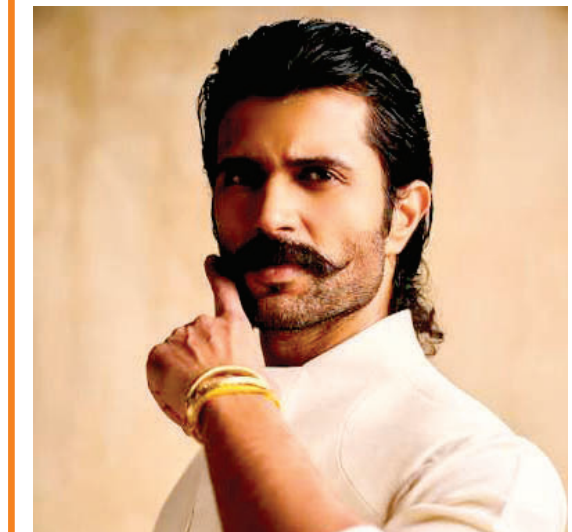
ટાઈગર શ્રોફ: ઘાત ટળી, ભીડુ!

નવરાત્રિના દિવસોમાં માતાજીએ ટાઈગર શ્રોફની આબાદ રક્ષા કરી, બાપલા. કોણે વિચાર્યું હતું કે એક દિવસ ટાઈગર શ્રોફ અપરાધી ગંગની ઝપટમાં આવી જશે! શૂટર્સની હિંમત જુઓ- ચાહકો અને પાપારાઝીઓની હાજરીમાં એમણે ટાઈગરની બીએમડબલ્યુ પર ફાયરિંગ કર્યું. સારું થયું કે ટાઈગરને કશું થયું નહીં. મહારાષ્ટ્રના ડેપુટી ચીફ મિનિસ્ટર એકનાથ શિંદે ટાઈગરના ઘરે જઈને એના હાલચાલ પૂછી આવ્યા. સોશિયલ મીડિયા પર શેર થયેલી આ તસવીર શિંદેભાઈ ઘરે આવ્યા તે વખતની જ છે. વાંકદેખાઓએ કહ્યું કે ના રે ના, આ તો બધાં નાટક. ફાયરિંગ-બાયરિંગ જેવું કશું થયું નહોતું, આ તો એની આગલી ફિલ્મ માટે પબ્લિસિટી સ્ટંટ હતો, બીજું કંઈ નહીં. લો, બોલો. બાય ધ વે, કઈ છે ટાઈગરની આગલી ફિલ્મો? સૌથી પહેલાં આવશે, ‘આ ગલે લગ જા’, આવતા વર્ષે મે મહિનામાં. તે સિવાય રેમો ડિસુઝાની એક ફિલ્મ, બી.આર. સચિન નામના ડિરેક્ટરની એક ફિલ્મ (આ બન્નેનું શૂટિંગ આટોપાઈ ગયું છે), રામ માધવાનીની ‘વજ્ર’ નામની માઈથોલોજિકલ ફિલ્મ અને સંભવતઃ એક ઝોમ્બી કોમેડીમાં પણ ટાઈગર દેખાવાનો છે. સાજા સારો ને સલામત રહેજે, ટાઈગર. અમારે હજુ તારા કેટલાય અજીબોગરીબ સ્ટંટ અને અદ્ભુત ડાન્સ મૂવ્સ જોવાના બાકી છે.

કંગના રનોત: એ હાલો...

કંગના રનોતની નવરાત્રિ વાર્ષિક જુઓ. એ ઈન્સ્ટાગ્રામ પર આવી તસવીરો શેર કરે ત્યારે એકાએક આપણને યાદ આવે કે ઓ હા, કંગના મૂળ તો એક રૂપકડી હિરોઈન છે. નઈ? બાઝકણી - સોરી - બહાદૂર સન્નારી અને નથી નવેલી સાંસદ તો એ પછી બની. આપણને સૌને કંગનાને બિગ સ્ક્રીન પર જોવાની તાલાવેલી છે, શું કહો છો? કંગના હવે સુપરહિટ ‘કવીન’ની સિક્વલ ‘કવીન ફોરેવર’માં દેખાશે. તે સિવાય એ ‘મણિકર્ણિકા રિટર્ન્સ: ધ લેજન્ડ ઓફ દિક્કા’ (દિક્કા એટલે કાશ્મીરની યોદ્ધા મહારાણી) પર પણ એ કામ કરી રહી છે. ‘તનુ વેડ્સ મનુ-શ્રી’ની વાતો ચાલી રહી છે. આર. માધવન સાથે સંભવતઃ ઔર એક ફિલ્મમાં પણ એ દેખાય એવી શક્યતા છે. ખાટલે મોટી ખોડ એ છે કે કંગના બાપડી ફિલ્મો બનાવ્યા કરે છે, એય પાછી સારી ફિલ્મો, પણ કોઈ જોવા જતું નથી! ફ્લોપના આ સિલસિલા પર ‘કવીન ફોરેવર’ બ્રેક મારી દે તેવી માતાજીને પ્રાર્થના, બીજું શું?

વિજય દેવરકોન્ડા: ઔર એક ઝટકો

બધાને હતું ‘રાણાબલિ’ આવશે ને વિજય દેવરકોન્ડાનો ફ્લોપની સરવાણી અટકશે. જુઓને, એની છેલ્લી ફિલ્મો ‘લાઈગર’ (૨૦૨૨), ‘ધ ફેમિલી સ્ટાર’ (૨૦૨૪) અને ‘કિંગડમ’ (૨૦૨૫) બોક્સ ઓફિસ પર પીટાઈ ગઈ હતું. આપણને હતું કે એને રશ્મિકા મંદના સાથે થયેલાં તાજાં તાજાં લગ્ન શુકનવંતા સાબિત થશે ને પતિ-પત્ની બન્નેને ચમકાવતી ‘રાણાબલિ’ બોક્સઓફિસ પર જુદું કરશે. એવું બન્યું નહીં. કશો વાંધો નહીં. વિજય દેવરકોન્ડાનો સ્ટાર પાવર એટલો જોરદાર છે (જોઈ લો એની લેટેસ્ટ ઈન્સ્ટા તસવીર) કે ‘રાણાબલિ’નો ઝટકો પણ એ સહી જ લેશે.

ટિકિટ ફિલ્મના મનોરંજનની, પણ બનવું પડે છે જાહેરાતોના બંધક થિયેટરોમાં અવિરત જાહેરાતોનો ત્રાસ: મનોરંજન કે પછી દર્શકોના સમયની લૂંટ?

ઓરિયન્ટલ ઈસ્ટર્ન ચીમ

છવાય છે. હાથમાં પોપકોર્નનું ટબ પકડીને દર્શક પોતાની સીટ પર આરામથી ગોઠવાય છે. આંખોમાં મોટા પડદા પર ફિલ્મ શરૂ થવાની ઉત્સુકતા હોય છે, પણ અચાનક સ્ક્રીન પર ચમકે છે એક પછી એક કમર્શિયલ જાહેરાતો. ક્યારેક પાંચ મિનિટ, દસ મિનિટ, પંદર મિનિટ અને ક્યારેક તો વીસ મિનિટ સુધી આવી જાહેરાતો ચાલે. મસાલા, જ્વેલરી અથવા કપડાની જાહેરાતોનો સિલસિલો અટકવાનું જાણે નામ જ નથી લેતો. ટ્રેલર આવતા સુધીમાં તો દર્શકનો ઉત્સાહ અડધો ઓસરી ગયો હોય છે. જે સમય માત્ર મનોરંજન માટે ફાળવ્યો હતો, તે સમય જાણે બળજબીપૂર્વક બ્રાન્ડ્સના પ્રચાર પાછળ ગીરવે મુકાઈ ગયો હોય તેવી સ્થિતિ સર્જાય છે. હવે આ મુદ્દો માત્ર દર્શકોના કંટાળા પૂરતો સીમિત ન રહેતા કાનૂની અદાલતો અને ગ્રાહક સુરક્ષા ફોરમ સુધી પહોંચી ગયો છે.

હેંદરાબાદનો કિસ્સો અને ગ્રાહક ફોરમની લાલ આંખ તાજેતરમાં હેંદરાબાદમાં બનેલી એક ઘટનાએ સમગ્ર દેશનું ધ્યાન ખેંચ્યું છે. ફિલ્મ શરૂ થવામાં આશરે બાવીસ મિનિટના અસહ્ય વિલંબથી નારાજ થયેલા એક જાગૃત દર્શક મલ્ટિપ્લેક્સ સામે કન્ઝ્યુમર ફોરમમાં એક લાખ રૂપિયાના વળતરનો દાવો દોઢી દીધો. જિલ્લા ગ્રાહક વિવાદ નિવારણ કમિશન દુ સમક્ષ સિનેમા ચેઈન બાવીસ મિનિટના આ વિલંબને નકારી શકી નહિ કે ન તો કોઈ દલીલ સાબિત કરી શકી.

પરિણામે કમિશન આ અન્યાયી અને પ્રતિબંધિત વેપાર પદ્ધતિ બદલ મલ્ટિપ્લેક્સને દર્શકને થયેલી અસુવિધા પેટે વીસ હજાર રૂપિયા અને કાનૂની ખર્ચ પેટે રૂપિયા પાંચ હજાર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો. આ ઉપરાંત, ગ્રાહક કલ્યાણ ભંડોળમાં દંડાત્મક નુકસાની તરીકે વધારાના રૂ. પચાસ હજાર

જે સમય માત્ર મનોરંજન માટે ફાળવ્યો હતો, તે જાણે બ્રાન્ડ્સના પ્રચાર પાછળ ગીરવે મુકાઈ ગયો હોય તેવી સ્થિતિ સર્જાઈ છે. હવે આ મુદ્દો કાનૂની અદાલતો અને ગ્રાહક સુરક્ષા ફોરમ સુધી પહોંચી ગયો છે.

જમા કરાવવાનો આદેશ આપ્યો. સિનેમા ચેઈને બચાવમાં દલીલ કરી હતી કે સરકારી જનહિતની જાહેરાતો (પીએસએ) લોકોના હિત માટે હોય છે, પણ કમિશન સ્પષ્ટ કર્યું કે સરકારી માર્ગદર્શિકા મુજબ આવી જાહેરાતો માત્ર બે મિનિટ સુધી જ મર્યાદિત હોવી જોઈએ. આખો સમય તેના નામે વેડફી શકાય નહિ.

ટિકિટ પર ખરો સમય કેમ છાપવામાં નથી આવતો? મોટાભાગના સિનેમાઘરો ટિકિટ પર ક્યારેય ફિલ્મ શરૂ થવાનો વાસ્તવિક સમય દર્શાવતા નથી. તેના બદલે જે સમય લખાય છે, તેમાં પંદરથી વીસ મિનિટ માત્ર જાહેરાતો અને ટ્રેલર્સના નામે ગુપચાવી દેવાય છે. સિનેમા ચેઈનના એક કર્મચારી એનું ખરું કારણ સમજાવતા કહે છે: ‘દર્શકોને આ ટોર્ચર જેવું લાગે છે, પણ જો ટિકિટ પર ફિલ્મ શરૂ થવાનો સાચો સમય લખી દઈએ તો દર્શકો સમયસર નહિ આવે. જો દર્શકો સમયસર નહિ આવે, તો બ્રાન્ડ્સ

અમને જાહેરાતો કેવી રીતે આપે?’ એક્ઝિબિટર્સનું માનવું છે કે જો આવી ફરિયાદો વધશે, તો ભવિષ્યમાં ટિકિટ પર એવી પ્રમાણભૂત લાઈન લખવી પડશે કે શો પહેલા પંદરથી વીસ મિનિટ જાહેરાતો દર્શાવવામાં આવશે. કેટલાક સિનેમાઘરો હવે એડ-ફી શોનો પ્રીમિયમ વિકલ્પ પણ વિચારી રહ્યા છે, જ્યાં દર્શકો વધારાના પૈસા ચૂકવીને જાહેરાત વિના સીધી ફિલ્મ માણી શકે.

દર્શકોનું ગણિત: મુશ્કેલી કે બફર ટાઈમ?

નિયમિત સિનેમામાં જતા દર્શકો હવે આ સમયગાળાથી ટેવાઈ ગયા છે અને પોતાની રીતે ગણતરીઓ માંડે છે. એક પચાસ વર્ષીય મહિલા જણાવે છે કે ‘હું આ જાહેરાતોને બફર ટાઈમ માનું છું. ટ્રાફિકને કારણે મોડું થાય તો મને ગભરાત નથી થતો. હું જાહેરાતો સહન કરવા નથી માગતી, એટલે થોડી મોડી પહોંચું છું. જે કે આ એક

જુગાર જેવું છે, ઘણીવાર ફિલ્મના શરૂઆતના સીન ચૂકી જવાય છે.’ બીજા તરફ વીસ વર્ષીય યુવતીના મતે મોડી રાતના શોમાં આ વિલંબ મુશ્કેલી ઊભી કરે છે: ‘જો રાત્રે દસ વાગ્યાનો શો હોય અને ફિલ્મ અડધો કલાક મોડી શરૂ થાય, તો રાત્રે ઘરે જવા માટે વાહન મળવું મુશ્કેલ બને છે.’

વળી અન્ય અનેક દર્શકો આ જાહેરાતોથી ત્રાસી જાય છે, પણ જાહેરાતો બહાર જઈ શકતા નથી કારણ કે બહાર જવામાં ફિલ્મની શરૂઆત ચૂકી જવાનો ડર રહે છે.

સિનેમાઘરોનો વેપાર અને દર્શકોની પરેશાની

સિને જગતના વિશ્લેષકોના જણાવ્યા અનુસાર થિયેટરોમાં ટિકિટના ભાવ વધુ વધાર્યા વિના આવક જાળવી રાખવા માટે જાહેરાતો અનિવાર્ય સ્રોત છે. ફિલ્મ શરૂ થતા પહેલાંનો સ્લોટ સૌથી મોંઘો હોય છે, કારણ કે ત્યારે હોલમાં હાજર તમામ દર્શકોનું સંપૂર્ણ ધ્યાન સ્ક્રીન પર હોય છે. ટીવી કે સ્માર્ટફોન પર લોકો જાહેરાતો સ્કીપ કરે છે અથવા અવગણે છે, પણ થિયેટરમાં બેઠેલો દર્શક સ્ક્રીન સામે મજબૂર હોય છે. તેને કોઈ જ્વેલરી, રાખ્યના પ્રવાસન અથવા કપડાની જાહેરાતમાં રસ હોય કે ન હોય, પણ જોવી જ પડે છે. ઈન્ટરવેલ વખતે મોટાભાગના દર્શકો બહાર નીકળી જતા હોવાથી શરૂઆતનો સમય જાહેરાતદાતાઓ માટે સોનાની ખાણ સમાન હોય છે.

થિયેટર માલિકોએ સમજવું જોઈએ કે સિનેમા એ માત્ર વેપાર નથી, દર્શકોના મૂલ્યવાન સમય અને મનોરંજન સાથે જોડાયેલો સંબંધ છે. કમાણી ચોક્કસ જરૂરી છે, પણ દર્શકોને ટિકિટના પૈસા ચૂકવ્યા પછી પોતાની સીટ પર બંધક દર્શક બનાવી રાખવો એ ગ્રાહકના અધિકારો પર સીધો પ્રહાર છે. પારદર્શક સમયપત્રક અને વાજબી મર્યાદ